

TOIMITTAJALTA

Kirjoituksessaan ”Madame Blavatsky, Elämän papitar”, jonka julkaisen tässä numerossa, on Rafael Ronimus kosketellut kiintoisaa kysymystä H. P. Blavatskyn ”uskontunnustuksesta”. Koska tässä aikakauskirjassa silloin tällöin on puhuttu madame Blavatskystä ”ruusuristiläisenä Kristuksen seuraajana”, katson aihetta olevan lausua puolestani pari sanaa asiasta.

Rafael Ronimus on vallan oikeassa väittäessään, ettei madame Blavatsky ollut minkään erikoisen uskonnon, vaan itse elämän papitar, sillä vaikka hän yhdessä eversti Olcottin kanssa oli ”ottanut pansiiin” eli liittynyt buddhalaiseen kirkkokuntaan, ei hän silti ollut buddhalainen sanan tavallisessa merkityksessä. Teosofisen liikkeen alkuaikoina teosofia kyllä useimmiten sekoitettiin buddhanuskoon, mutta H. P. Blavatsky alituisesti ja väsymättä selitti, ettei teosofia ollut buddhalaisuutta (kts. esim. Teosofian Avainta.)

Sama on asian laita nyt. Jos H. P. B:stä sanotaan, että hän oli ”ruusuristiläinen Kristuksen seuraaja”, ei sillä tarkoiteta, että hän oli kristillisen uskon tai kristillisten kirkkojen kannattaja. Semmoista ei voida tarkoittaa, sillä madame Blavatsky oli kaikkea muuta kuin kristitty sanan jokapäiväisessä merkityksessä. Hän ei edes ollut ”Kristuksen seuraaja”, jos kuvittelemme, että semmoinen ihminen on velvollinen uskomaan erinäisiin kristillisiin uskonkappaleihin, jotka ovat yhteisiä kaikille kirkkoille ja lahkoille. Hän oli Kristuksen seuraaja ainoastaan Ruusu-Ristimerkityksessä, s. o. hän piti pätevinä ainoastaan Kristuksen omia sanoja, opetuksia ja käskyjä, joita hän vertaili ja liitti Buddhan y. m. viisaiden jumalanpoikain sanoihin, opetuksiin ja käskyihin.

Madame Blavatsky teki nim. eron Jeesuksen ja Kristuksen välillä. Jeesus oli ihminen ja korkea vihitty. Mutta Kristus ei ollut mikään erikoinen personallinen olento – maailman opettaja tai muuta semmoista, – vaan persoonaton ”prinsiippi”, a a l a j a eli maailman sielu, eli kuten Ruusu-Ristissä sanomme: kosmillis-mystillinen Kristus, Jumalan Poika, Logos, Sana. Sentähden tämä sama Kristusprinsiippi oli elänyt ja toiminut Buddhassa y. m. vapahtajissa, joten kaikki uskonnot ovat oksia samasta puusta (Kristuksesta), vaikka toinen on toisella tavalla, ja vähemmässä määrässä kuin toinen osannut tuoda ilmi ”Jumalan kunniaa”. Teosofia, joka opeissaan perustui tähän uskontojen yhteiseen ytimeen, oli täten kaikkien uskontojen sisäisenä sisältönä (esoteerisena viisautena), ja madame Blavatsky painosti aina sitä tärkeätä tosiseikkaa, että kutakin uskontoa oli arvosteltava sen perustajan oppien mukaan, ei kirkkojen ja n. s. seuraajain, jotka järjestään ovat hämmentäneet ja sekoittaneet alkuperäisiä oppeja.

Madame Blavatskyn mielestä oli siis ”kristitty” sanan varsinaisessa merkityksessä ainoastaan joku Leo Tolstoi, joku isä Damien, joku Fransiskus Assisilainen, joka elämässään seurasi evankeliumein Jeesus Kristusta. Semmoiset ”kristityt” taas, jotka eivät tunne vuorisaaressa eivätkä tunnusta Jeesuksen käskyjä päteviksi elämän ohjeiksi, eivät tiedä paljoakaan kristinuskosta eivätkä kulje Jeesuksen neuvomaa tietä taivasten valtakuntaan, s. o. valkoiseen veljeskuntaan.

Jos siis joskus selvyiden vuoksi nimitämme madame Blavatskyä ruusuristiläiseksi ja Kristuksen seuraajaksi, emme tällä vähimmässäkään määrässä rajoita hänen yleismaailmallisuuttaan, hänen yleisinhimillisyyttään, hänen puolueettomuuttaan, vaan päinvastoin painostamme – ja syvennämme sitä.

*

Vanha tuttu kasku kristillisen jumaluusopin loistoajoilta kertoo, kuinka kerran eräässä kirkonmiesten kokouksessa väiteltiin hevosen hampaista. Pappi toisensa perään käytti puheenvuoroa, todistaen raamattuun vetoamalla, minkälainen hevosen suu oli ja kuinka monta siinä oli hammasta. Mutta kaikki ikävä kyllä olivat eri mieltä ja väittely kiihtyi sängen kiivaaksi tuosta tärkeästä teologisesta kysymyksestä. Pyhä suuttumus saavutti kuitenkin huippunsa, kun muuan yksinkertainen ja jumaluusopin mysterioihin vähemmin perehtynyt maalaispappi nousi paikaltaan ja

ehdotti, että asia ratkaistaisiin siten, että hevonen tuotaisiin kokouksen, jotta sen suuta voitaisiin tarkastaa. En muista, tyytyikö kokous huutamaan ”alas jumalaton kieltäjä!” vai tuomittiinko herjaaja elävältä poltettavaksi.

Tämä kasku on kuin vertauskuva: Monasti sattuu elämässä samantapaisia seikkoja. Kerran kauvan sitten esim. olin läsnä väittelyssä, jossa pohdittiin n. s. homoseksualismia. Niitten varalle, jotka eivät tunne tätä ulkomaalaista sanaa, tahdon mainita, että homoseksuelleiksi eli homoseksuaalisiksi sanotaan niitä ihmisiä, jotka tuntevat sukupuolista vetäymystä omaan sukupuoleensa. Mainitsemassani väittelytilaisuudessa esiintyi monenlaisia mielipiteitä, jotka kuitenkin kaikki tähtäsivät siihen, että homoseksualismi semmoisenaan oli kauheata.

– Se on pahe, vieläpä luonnoton ja ansaitsee lain ankarimman rangaistuksen.

– Minusta se on pikemmin sairaus kuin pahe. Nuo ihmiset ovat onnettomia. Heitä pitäisi kasvattaa pikemmin kuin rangaista.

– Mitä vielä kasvattaa!? Ovat hurjistelleet paheen kaikissa muodoissa ja lopen väsyneinä kiihoittavat aistejaan uusilla nautinnon keinoilla, kun ei luonnollinen sukuelämä heitä enää tyydytä.

– Huh, semmoisiako ovatkin? On se kauheata. Mutta minusta olisi sittenkin parempi, jos heitä varten olisi jonkinlaisia sairaaloita eli laitoksia – niinkuin esim. juupoille. Eihän juoppokaan ole rikollinen, jollei hän juovuspäissään tee jotain rikosta.

– Siinäpä se. Mutta nämä homoseksuaaliset roistot viettelevät aina toisia paheisiinsa. Ajatelkaa viattomia nuoria, jotka joutuvat heidän käsiinsä!

– Viattomia nuoria? Suokaa anteeksi, mutta voisivathan nuo nuoretkin vähän katsoa eteensä. Eihän tuommoinen pahe voi heitä viehättää, kun eivät luonnollistakaan tyydytystä ole kokeneet.

– Vielä mitä! Ihminen on pahalle altis ja lankeemukseen sangen taipuvainen.

– No en minä ainakaan ollut nuoruudessani. Siinä tapauksessa ajat ovat tyystin muuttuneet. Minun nuoruudessani joka ihminen vaistomaisesti tiesi, mikä oli sopivaa, mikä ei. Ei olisi tullut kysymykseenkään, että kukaan olisi voinut houkuttaa minua sopimattomiin tekoihin, minkäänlaiseen kurittomuuteen tai sukupuolielämään. Semmoisesta ei kannattanut puhuakaan.

– Voi olla, että moraaliset käsitteet ovat jonkun verran höltyneet, mutta . . .

– Ja sen minä sanon, että paheellinen on itse semmoinen nuori ihminen, joka antaa toisen houkuttaa itseään syntiin . . .

– Entä jos se tapahtuu rakkaudesta?

– No jaa, rakkaus voi tulla kysymykseen eri sukupuolten välillä – ja onhan moni nuori tyttö langennut rakkaudesta, – mutta paheesta puhuttaessa ei tarvitse mainita rakkaussanaa.

– Homoseksuaaliset ihmiset väittävät kuitenkin rakastavansa, kuului arka ääni joukosta.

– Kaunistelevat vain pahettaan. Kuinka luonnoton voi rakastaa? Kuinka rakkaus voisi olla luontoa vastaan?

– Mutta jos nuoret, jotka lankeavat heidän pauloihinsa, tekevät sen rakkaudesta?

– Älkää toki pilkatko. Jos näin jatkamme, luovun minäkin pian säälistäni ja toivon paheellisille lain rangaistusta.

Nyt syntyi seurassa suuri hämmästys, hirmuinen siunailu ja paheksuminen, sillä äskeinen arka ääni puuttui taasen äkkiä puheeseen ja sanoi:

– Entä jos olemme liian nopeat tuomiossamme? Jos n. s. homoseksualismi ei ole pahe eikä suorastaan sairauskaan, vaan jokin tavallisuudesta poikkeava luonnollinen ilmiö? Jos se ei ole paheellisen elämän loppusaavutus, vaan synnynnäinen luonnonoikku, jonka tarkoitus meiltä vielä on salattu? Tunnetteko homoseksuaalisia yksilöitä? Oletteko tutkineet heidän sieluelämänsä, heidän rakkauselämänsä, heidän sukupuolisuuttaan? Te tuomitsette ennakkoluulojenne perusteella, mutta kuinka semmoinen tuomio voi olla oikea?

Nyt alkoivat kaikki puhua ja huutaa yhtä aikaa ja minun tuli niin sääli aran äänen omistajaa, että pakenin.

*

Ylläoleva tuli mieleeni, kun sain seuraavan kirjeen:

Muistan kotipitäjästäni lapsuuden ajoilta erään kummallisen ihmisen, jota sanottiin hulluksi Huldaksi syystä, että hän, huolimatta siitä että oli nainen, kulki miehen vaatteissa. Ja muutenkin hän oli tavoiltaan paljon miehen kaltainen, poltti tupakkaa ja viihtyi parhaiten miesten töissä. Mikään hullu hän ei ollut, siitä olen varma, mutta ihmiset käsittivät hänet väärin, ja varsinkin naiset ylenkatsoivat ja vihasivat häntä ja miehet tekivät hänestä pilaa.

Hänen oli vaikea elää, sen voi ymmärtää.

Mietin usein itsekseni, mikä hän oli ja miksi hän oli tuollainen. Ja sainkin siihen kerran vastauksen.

Eräänä päivänä näin hänen istuvan yksin silmissään kyyneleitä. Menin hänen luokseen ja tiedustelin osaaottavasti, miksi hän itki.

Siihen hän vastasi: ”ei kukaan ymmärrä minua.”

”Ehkäpä minä ymmärrän”, sanoin.

”Niin . . . ehkä . . . paremmin kuin muut. Ethän sinä koskaan naura minulle.”

Ja niin hän vihdoin kertoi minulle kummallisen elämänsä, jonka aina muistan.

Hän sanoi olevansa nainen, mutta tuntevansa aivan selvään, että hänellä on miehen sielu. Hän sanoi syvästi rakastuneensa erääseen tyttöön, mutta mitään ymmärtämystä ei hän saanut osakseen, vaan vihaa, katkeraa vihaa ja ylenkatsetta.

Tunsin sydämestäni suurta myötätuntoa ”hullua Huldaa” kohtaan – ja olin kait ainoa, joka sitä tunsi.

Ei jäänyt hän ainoaksi, vaan tulin tuntemaan erään toisenkin aivan samanlaisen ihmisen. Hän oli mies ja tunsi olevansa sielultaan nainen – siis päinvastainen tapaus. Hänen elämänsä oli vieläkin onnettomampaa, oikeata helvettiä, sillä hänellä olivat sukupuolihimot suuret. Hän ”rakastui”, toisin sanoen mielistyi miehiin, joiden kanssa hän yritti päästä suhteisiin, mutta joutui ruumiillisen väkivallan uhriksi. Häntä lyötiin ja vihattiin, mikä oli luonnollinen seuraus, koska ne henkilöt, joiden kanssa hän joutui tekemisiin, eivät tunteneet Karman lakia enempää kuin hän itsekään. Kukaan ei yrittänyt oikaista häntä eikä kääntää oikealle tielle.

Tällaisia ihmisiä löytyy useampia ja itse he varmaan ovat syypäät tuohon pahaan karmaansa. Mutta kova on heidän kohtalonsa.

Jospa he yrittäisivät käyttää tahdonvoimaansa apunaan, niin varmaan heidänkin elämänsä oli paljon helpompaa. Ihminen voi, jos hän vain tahtoo ja päättää luopua himoistaan ja paheistaan. En väittäisi tätä, ellen olisi itse kokenut, ellen olisi itse kuolettanut monenlaisia paheita itsestäni.

Mielenkiintoista olisi tietää, minkälaisen rikkomusten seurausta on tuollainen karma.

K.S.

*

Elävästä elämästä saattaa poimia tukuttain samankaltaisia tapauksia kuin K. S:n kirjeessä mainitut. Puolueettomalle tutkijalle ne kaikki osoittavat ja todistavat, että kyseessä on todellakin luonnollinen ilmiö ja synnynnäinen ominaisuus, oli se kuinka oikukas tai ”luonnoton” tahansa niiden mielestä, jotka viisauudessaan asettavat luonnolle rajoja. Tätä kysymystä onkin viime vuosikymmeninä paljon tutkittu ulkomailla tieteellisissä, varsinkin lääkäripiireissä ja tultu siihen eittämättömään lopputulokseen, että luonnonilmiötä sinään ei saata kieltää, toisin sanoen, että

yksilöllinen ihminen on syytön synnynnäisiin taipumuksiinsa. (Tiedemiehet eivät luonnollisesti ota lukuun jälleensyntymistä.) Homoseksuaalinen ihminen ei siis semmoisenaan ole sen halveksittavampi kuin heteroseksuaalinenkaan, joka ”rakastaa” vain toista sukupuolta, vaan molempia on arvosteltava heidän tekojensa eikä taipumustensa nojalla. Suuri valistustyö odottaa tässä oikeinajattelevia ja totuutta rakastavia tekijöitä, sillä kristikunta on sentään kasvanut pois siitä umpimähkäisestä ja lyhytnäköisestä tuomitsemisesta, joka ennen vei tuhansittain homoseksuaalisia yksilöitä piinapenkille ja polttoroviolle: lapsiakin, joita tällä tavalla leimattiin paholaisen omiksi.

Asiantuntijat eivät enää väitä, että homoseksualismi perustuisi paheeseen; se on luonnon ilmiö, ja fysiologisesti on viitattu siihen, että jokainen ihminen alkuaan – sikiötilassaan on – kaksisukuinen ja kaksineuvoinen ja että myöhemmin pitkin matkaa toinen sukupuoli piilee hänessä salatussa, surkastuneessa muodossa. Mutta luonnollisesti oppineet eivät ole etsineet syvempää sielullista syytä ilmiöön, eivät toisin sanoen ole tehneet semmoista kysymystä kuin K.S., nim. mitkä syyt menneisyydessä ovat aiheuttaneet seurauksena tällaisen karman. Sen asian ovat nykyiset tiedemiehet jättäneet teosofian ratkaistavaksi.

Omasta puolestani olen useita kertoja kosketellut näitäkin kysymyksiä puhuessani sukupuolielämästä yleensä, mutta en tahdo tällä kertaa viedä enemmän tilaa Ruusu-Ristin palstoilta. Pelkään, että lukijat ovat kyllästyneet jo tästäkin. Sen vain lopuksi sanon, että K.S. on löytänyt oikean käytännöllisen ratkaisun: ihminen on luotu itsensä voittajaksi; hän ei tapa mitään itsessään, mutta hän löytää ytimen, syntysanan, ja tulee onnelliseksi.

*

Ulkomailla on teosofein tapana tukea omia kirjakauppojaan ja kustannusliikkeitään ostamalla ja tilaamalla kaiken kirjallisuutensa niiltä. Kustantajain myöntämä alennus, joka muuten jää vieraille, tulee täten oman liikkeen hyväksi ja auttaa sitä ponnistuksissaan teosofisen asian eteen. Tätä esimerkkiä olisi hyvä meidänkin seurata Suomessa. Onhan meillä liike – Mystica, – joka tarjoutuu ilomielin hankkimaan minkä koti- tai ulkomaalaisen kirjan tai lehden tahansa, ja koska Mystica kustannustyössään taas palvelee teosofista maailmankatsomustamme, pitäisi olla meidän mieluistakin auttaa Mysticaa tällä yksinkertaisella ja helpolla tavalla, joka ei meille mitään maksa. Onpa Mystica ilmoittanut haluavansa palvella yleisöä järjestämällä kirjojen myyntiä vähittäismaksuilla ja myöntämällä vakituisille kunnilleen alennusta omista kustannustuotteistaan. Monet pienet purot tekevät vuolaan virran, ja tämmöiset vähäpätöisiltä näyttävät teot saavat ajan pitkään aikaan huomattavia tuloksia.

Rusu-Risti No2 Helmikuu 1927 s. 41-47